

РЕШЕНИЕ

№ 1836

гр. София, 22.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 48 състав,
в публично заседание на 13.03.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калина Пецова

при участието на секретаря Евгения Стоичкова, като разгледа дело номер **1003** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Делото е образувано по жалба от Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовири“ със седалище [населено място] срещу Принудителна административна мярка, обективирана в Констативен акт /КА/ПБЗН-ВНО-13-12 от 12.12.2022г., с което са дадени предписания:1. Да се направи описание и посочат конкретни данни за населението и инфраструктурата, които ще бъдат засегнати надолу по течението при авария на язовирната стена или при наводнение в резултат на голямо контролирано или неконтролирано изпускане на вода, съгласно Наредбата, приложение №2 към чл. 57; 2. Да се разработят и приложат карти на уязвимите от заливане зони в аварийния план на обекта, съгласно чл. 35 от Закона за защита при бедствия във връзка със спазване на изискването на чл. 138а, ал.1 и ал.2 Закона за водите и чл. 57, ал.2 и т.4.8 от Приложение №2 към Наредба за условията и реда за осъществяване на техническа и безопасна експлоатация на язовирните стени и съоръженията към тях и за осъществяване на контрол на техническото им състояние със срок на предписанието- 30.03.2023г.

Считат, че в оспорения акт липсват мотиви, което представлява нарушение на изискването за форма и нарушение на административнопроизводствените правила. Сочат, че разпоредбата на чл. 57, ал.1 от Наредбата изисква аварийните планове на язовирните стени за се изготвят от собственика/ оператора по реда на чл. 35 от Закона за защита при бедствия и чл. 138а, ал.1 и ал.2 от ЗВ, както и чл. 57, а.2 от Наредбата . От друга страна, съгласно чл. 146з, ал.1 от ЗВ, карти на районите под заплаха от

наводнения и карти на районите с риск от наводнения се съставят по методика, съставена от МОСВ, актуализират се и се преразглеждат от директорите на съответните басейнови дирекции.

Въз основа на последните, се съставят и планове за управление на риска от наводнение по чл. 146и от ЗВ. Последните, заедно с картите, изготвяни от съответните Басейнови дирекции са част от действията по управление на водите на национално ниво, контролирано от МОСВ. Съгласно т. 4.8 от Приложение № 2 от Наредбата, основна цел на картите на уязвимите зони е да се определят териториите, които ще бъдат наводнени от високата вълна при разрушаване на язовирната стена или от изпускане на водни обеми в язовира в аварийни условия. Картите на уязвимите от заливане зони от първа висока степен на потенциална опасност включват засегнатите територии и зони, определени в Приложение №1 към чл. 10 от Наредбата – т.е. териториите и зоните се определят от комисиите по чл. 138а, ал.3 от ЗВ. МОСВ и съответните Басейнови дирекции имат компетентността за изготвяне на критериите за оценка на потенциална опасност на язовирите, така и при предварителното им класифициране по предварително изготвени критерии.

За изготвяне на карта на уязвимите от заливане зони, като част от аварийния план на даден язовир, класифициран като първа степен потенциална опасност, са налице следните задължителни предпоставки: определяне от страна на комисията по чл. 138а, ал.3 от ЗВ на засегнатите елементи на инфраструктурата, преценка дали язовирът попада РЗПРН, съгласно ПУРН, и класифициране на язовира като такъв от първа степен на потенциална опасност при пряко участие на Басейновите дирекции.

Сочат, че не следва да се смесват съответните задължения и компетентности. Дружеството, като лице, което има правата на собственик на язовирните стени и съоръженията към тях на язовирите по чл. 138б и чл. 139а от ЗВ има задължение да изготвя аварийни планове, уредени в Наредбата по чл. 141, ал.2 от ЗВ. Правят извод, че дружеството не разполага със законова компетентност да изготвя карти от типа на предписаната. Липсвала законова норма, която да задължава собствениците на язовири да изготвят карти на уязвимите от заливане зони. Това, че на тях е възложено задължението за изготвяне на аварийни планове с нормативно определено съдържание, което включва и такива карти, не означавало, че имат право и задължение за изготвяне и картите. Липсвала и методика за това, което поставяло дружеството в невъзможност. Последното отчита като нарушение на материалния закон.

По отношение на другото предписание, намират следното: Сочат, че то е част от краткото описание на аварийния план на язовира, съгласно т. 4.4. от Наредбата и е свързано с предписанието относно картите на уязвимите зони. Липсата на конкретни данни за населението и инфраструктурата, които ще бъдат засегнати при авария на язовирната стена е основанието те да не бъдат посочени в изготвения аварийен план.

Намират, че са налице и процедурни пропуски, тъй като дружеството не е участвало в производството, както и не са изяснени релевантни факти и обстоятелства, а предписанието е издадено формално.

Молят за отмяна на предписанието.

В проведеното съдебно заседание жалбоподателят се представлява от юрк В. с редовно пълномощно, който поддържа жалбата на заявените основания и моли за отмяна на акта. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Ответникът не представлява. Депозирани са писмен отговор със становище за

отхвърляне на жалбата.

Съдът, на база данните по делото, становищата на страните и въз основа на закона, намира следното:

Жалбата е допустима за разглеждане, като подадена от адресат на акта, за който се създават задължения вследствие от него.

Същата е неоснователна, при съобразяване на следното:

Със Заповед № Р-13 от 01.02.2022г. на Министър председателя на Република България е създадена междуведомствена работна група, която следва да осъществи проверка на собствеността и състоянието на язовирите на територията на Република България. На същата е поставена и задача в т.3 - за целите на оценката на риска, аварийното планиране и предупреждение при опасност и на евакуацията е необходимо разработване на карти на заливаемите зони при авария или разрушаване на аварийна стена и неконтролирано изпускане на води.

Направена е проверка на 12.12.2022г. на обект Язовир „Р. войвода“, [населено място], [община] дол, област В., от инспектор В. С. – инспектор по ЗН в група „Превантивен контрол и превантивна дейност“ в РДПБЗН В., основание чл. 87 от За защита при бедствия. Проверката е извършена, съгласно график 833з-3817 от 11.07.2022г., като в хода ѝ е съставен и връчен КА, предмет на делото.

Съдът намира, че актът е законосъобразен, поради следното: Актът е издаден от компетентен орган по арг. от чл. 89, ал.1 от Закона за бедствията и аварията и предвид представената по делото Заповед № 8121з-812/17.07.2019г. т. 1.6. Съгласно цитираната заповед, организацията за осъществяване на контрол по защитата на населението от бедствия и аварии се определя със Заповед на директора на Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението „ при МВР. Такава е представената по делото Заповед №1983з-103/21.02.2017г.г. на Директора на ГД ПБЗН., с точка III.3.4. от която се вмения на директора на ДППБЗН да утвърждава списък на обектите, подлежащи на контрол в района на действие на съответната регионална дирекция. В изпълнение на същата, Директорът на РД ПБЗН В. е издал Заповед № 833з-245 от 28.06.2022г. за разпределяне на обектите по чл. 137, ал.1, т.1, б. „г“ и б. „д“ и т.2, б. „д“ от ЗУТ. На издателя на акта са разпределени участъци, съгласно т.4 от Заповедта, м които попада и процесният язовир „Р. войвода“.

Оспореният акт е издаден в писмена форма и съдържа нормативно установените в чл.59, ал.2 от АПК реквизити. Посочени са обективно и пълно фактическите основания за неговото постановяване. Изложените в акта факти съответстват на приложените по делото писмени доказателства. Не се установява порок във формата по см. на чл. 146, т. 2 от АПК, който да обуславя отмяна на акта /Постановление № 4/1976г. на Пленума на ВС и ТР № 4/22.04.2004г. по дело № ТР-4/2002г. ОСС на ВАС; Тълкувателно решение № 16/31.03.1975г. на Общото събрание на гражданската колегия на Върховния съд/. Ответникът е формирал своите изводи въз основа на приложения и приобщен в административната преписка доказателствен материал. Ответникът, чрез своите фактически констатации обосновано е посочил действителното правно положение, не се установява непълнота на фактите, а след анализ и проверка на същите, съдът приема, че те са и реално осъществени. Волята на административния орган е ясно изразена, не съществуват пропуски или грешки, което е предпоставка за правилното упражняване на съдебния контрол за законосъобразност и осигурява възможност на оспорващия да организира адекватно защитата си във висиящия съдебен процес.

Актът представлява предписание и има характер на принудителна административна мярка с превантивен характер. Същият е връчен на адресата си, който е имал възможност да упражни правото си на възражение, поради което не се споделят твърденията, че е нарушена процедурата при издаването му. Нещо повече, жалбоподателят и адресат на акта се е възползвал от правото да подаде възражение, което обаче е прието за неоснователно от органа. Същият е съставен в хода на организирана проверка и утвърден график в изпълнение на назначена междуведомствена група по превенция и контрол на язовирите.

Съдът намира, че правилно е приложен и материалният закон.

Съгласно чл. 35 от Закона за бедствията и аварията юридически лица и еднолични търговци, собственици и ползватели и осъществяващи дейности в обекти, представляващи строежи по смисъла на чл. 137, ал.1, т.1 б. „г“ и „д“ от ЗУТ, която представлява опасност от възникване на бедствие, разработват аварийен план на обекта, който съдържа максимални възможни последици за персонала, населението и околната среда от авария в обекта, определени въз основа на оценка на риска. В б. „д“ попадат хидротехническите съоръжения, които крият опасност от наводнения, вкл. язовирите от първа степен на потенциална опасност и прилежащите им съоръжения е временно строителство. Процесният язовир, предоставен за стопанисване и управление на жалбоподателя, е от първа степен на висока потенциална опасност съгласно чл. 141б от ЗВ.

Съгласно чл. 138а, ал.1 и ал.2 от Закона за водите, собствениците или ползватели на водностопански системи и съоръжения изготвят аварийни планове по реда на чл. 35 от ЗБА или възлагат тяхното изготвяне на оператори, като осигуряват изпълнението на предвидените в тях мерки. Специфичните изисквания за формата и съдържанието на аварийните планове на язовирите се определят с Наредба за условията и реда за осъществяване на техническата и безопасна експлоатация на язовирните стени и на съоръженията към тях и за осъществяване на контрол за техническото им състояние.

Съгласно чл. 57, ал.1 от Наредбата, аварийните планове за язовирите се изготвят от собственика /оператора по реда на чл. 35 от ЗЗБ и чл.1 38а от ЗВ, като ал.2 от нормата предписва специфичните изисквания за форма и съдържание на въпросните планове. Съгласно т.4.8 от Приложение №2 към Наредбата, относимо за язовирите, е предвидено, че карти за уязвимите от заливане зони следва да се изготвят за язовирите от първа висока степен на потенциална опасност съгласно чл. 141б от ЗВ.

В този смисъл, и при липса на спор по фактите, съдът приема, че законосъобразно, именно на стопанисващия язовира жалбоподател, за който язовир не се спори, че попада в приложното поле на чл. 141б от ЗВ, следва да изготви карта на уязвимите зони от заливане.

Основната цел на картите на уязвимите от заливане зони е да се определят териториите, които ще бъдат наводнени от високата вълна при разрушаване на язовирната стена или от изпускане на водни обеми от язовира в аварийни условия. Картите на уязвимите от заливане зони са необходими, за да се улесни навременното уведомяване и евакуацията на райони, потенциално засегнати от разрушаване на язовирната стена или преминаване на висока вълна. Картите на уязвимите от заливане зони на язовирите от първа висока степен на потенциална опасност включват засегнатите територии и зони, определени в приложение № 1 към чл. 10, ал. 2.

Неоснователно е възражението на жалбоподателя, че не е негово задължението да

приложи посочените карти. В тази насока, следва да се отбележи, че не съществува идентичност между картите по чл. 146з от ЗВ и картите по т.4.8. от Приложение № 2 към чл.57, ал.2 на Наредбата. Картите по чл.146з от ЗВ касаят райони под заплаха от наводнения и райони с риск от наводнения, а картите по ЗЗБ - уязвими от заливане зони при разрушаване на язовирна стена или от изпускане на водни обеми от язовир в аварийни условия. Първите карти са основа за създаване на планове за управление на риска от наводнения на ниво район, а вторите са част от аварийния план на язовира. Първите се съставят от съответната басейнова дирекция, а вторите от собственика/оператора на язовира. Най-напред се изготвят аварийни планове с карти на уязвимите от заливане зони на всеки обект, а след това се изработват планове за управление на риска от наводнения в целия район, в който може да има множество водоеми и водностопански съоръжения. Следователно, след като язовир „Р. войвода“ е класифициран в първа висока степен на потенциална опасност, стопанисващият обекта е задължен да изготви аварийен план за обекта, като включи в съдържанието му и карта на уязвимите от заливане зони.

Твърдението, че отсъства методика за изработването им, е неоснователно, доколкото в писмото от 28.02.2022г. на директора на ГД „ПБЗН“ се коментира не въобще липса на методика, а липса на единна такава за изработване на тези карти. Това обстоятелство се сочи като проблем при класификацията на язовирите по степен на потенциална опасност – етап, който за процесният язовир е приключил още през 2020г. и той е категоризиран като такъв от първа висока степен от Комисия, назначена със Заповед № РД-20-771232 от Областен управител В., като категоризацията е от 15.12.2020г.

Дори обаче и да се приеме, че липсва практическо указание при оформянето на тези карти, това по никакъв начин не освобождава лицата от задължението за изготвянето и прилагането им към аварийния план.

По отношение на другото вменено задължение – за описание на точни и конкретни данни за населението и инфраструктурата, които ще бъдат засегнати в случай на авария или контролирано или неконтролирано изпускане на води, съдът приема, че също е в рамките на действащата нормативна уредба. Действително, както сочи и самият жалбоподател, тези данни представляват част от описанието на язовира съгласно т. 4.4 от Приложение 2 към чл. 57 от Наредбата, именно поради което отново в задълженията на стопанисващия язовира е да се снабди с посочените данни и да ги отрази в аварийния план. Като е дадено указание в тази насока, на практика е предписано да се изпълни качествено изработването на аварийен план относно конкретния язовир.

Следователно, предписанието, обективизирано в констативен акт № КА-ПБЗН-ВНО-13-12/12.12.2022г., е законосъобразен административен акт и поради липсата на отменителните основания по чл.146 АПК, следва да бъде потвърдено. При прилагане на правилата на разпределение на доказателствената тежест в процеса по см. на чл.170 ал.1 АПК, ответникът доказва съществуването на фактическото и правно основание посочено в акта и изпълнението на законовите изисквания, които са го мотивирали при неговото постановяване, за да настъпят разпоредените с издаването му неблагоприятни правни последици за ДПУСЯ.

Мотивиран от горното и на основание чл. 172, ал. 2, от АПК, Административен съд София-град, II-ро отделение, 48-ми състав,

РЕ Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на изпълнителен директор на Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовири“ /ДПУСЯ/ срещу констативен акт № КА-ПБЗН- ВНО-13-12/12.12.2022г., издаден от инспектор по „Защита на населението“ в група "Превантивен контрол и превантивна дейност" към Регионалната дирекция "Пожарна и аварийна безопасност и защита на населението" – В..

Решението подлежи на оспорване пред ВАС в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Преписи от решението да се изпратят на страните.

СЪДИЯ: